

Prøve er en Blet paa hele Eksamensordningen, den er et Middel til at forvirre Opfattelsen af, hvad det er at være Lærer. Derfor kan man ikke nøjes med denne Prøve, naar der er Tale om at give en Fordommelse for Udvøvelse af Lærervirksomheden. — Der har i Dag ogsaa været Tale om Uddannelse af Bogeskolelæreren som en naturlig og foreliggende Opgave. Hvis en foreliggende Opgave er en saadan, til hvis Løsning der arbejder sig en Trang frem i Befolkningen, uden at denne Trang endnu rigtig har kunnet vinde en fast og afgørende Form, en Trang, som altsaa findes mere ubestemt som en Fornemmelse af, at der savnes noget paa et bestemt Punkt, uden at man er i Stand til i det enkelte at paapege, hvorledes dette Savn i det hele skal afhjælpes — saa tror jeg, man maa sige, at her foreligger en Opgave til Løsning. Det er en Opgave, der er kommet ganske naturlig frem rundt omkring i Landet, men som endnu ikke er naaet til at blive løst, som den skulde løses. Men jeg antager, at efterhaanden som denne Tanke arbejder sig frem, vil den ogsaa, hvad Urdæringens af den angaar, faa en større Udfidighed, end den maaste i Øjeblikket har. Det er jo ud fra et økonomisk Synspunkt, at denne Bevægelse har arbejdet sig frem, ligesom f. Eks. Fællesundervisningen arbejder sig frem fra det økonomiske Synspunkt. Rundt omkring i forskellige af vore Købstæder ere Borgerkolerne i Færd med at blive fælles for Drenge og Piger, og det er det økonomiske Hensyn, der har ført dertil; men efterhaanden som Sagen udvikler sig, saa tror jeg, at man hos os som i andre Lande vil opdage, at det, der saaledes stød ud fra det økonomiske Hensyn, i Virkeligheden tilfredsstiller Hensyn af langt videregaaende Natur, eller at det, der foregaar her, er det samme, som man paa andre Omraader har kaldt Motivforstyrrelser, idet det viser sig, at Resultatet ogsaa gaar i helt andre Retninger end den, man fra først af havde tilfattet. Saaledes vil det ogsaa gaa med Bogeskolerne. Det er økonomiske Hensyn, der først har ledet ind paa Tanken om dem, men efterhaanden som denne Genning udvikler sig, vil det vise sig, at det ogsaa er pædagogiske Hensyn, der gennem Bogeskolerne tydeligere kunne tilfredsstilles, end det kan ske, saa længe man ikke har udsundret denne særlige Del af Undervisningen. Det er nemlig ikke saaledes, at man danner en Bogeskole ved at tage en Sæls og saa klippe den nuværende Skole over paa Midten og kalde det nederste Stykke for en Bogeskole og det øverste Stykke Folkeskole, eller hvad det nu skal hedde. Det er ikke paa en

saadan mekanisk Maade, at denne Sag kan træde ud i Livet, og hvis det skete saaledes, vilde man ikke opnaa andet end de økonomiske Fordele. Hvis man vil opnaa videregaaende pædagogiske Fordele, der bero paa, at Børnene føle sig mere hjemme paa Skolen, mere i Stand til at tilegne sig, hvad Skolen byder dem, saa kan det kun blive muligt ved, at Undervisningen faar en hel anden Karakter, end den nu har. Noget af det der er Uarsag til, at Børnene saa ofte, efter at have gaaet og glimret i Hjemmet som smaa lyfende Genier, inden de kom i Skolen, hurtigt vise sig at fordummes, efter at de komme i Skolen, og miste deres geniale Glimt, er netop det, at Skolen betegner et Spring i deres Udvikling, til hvilket de ikke have Forudsætningerne, at man i Skolen fører Barnet ind i en Verden, som ikke er i Stand til at lægge Beslag paa dets Interesse, og som staar saa fjernt fra det Liv, det har ført til daglig Brug, at dets Evner mere sløves og nedbrydes, og dets Spørgelyst forstummes, end at omvendt dets Interesser forstærkes, og dets Evner vækkes. Et Barn har ført sit Liv tidligere under praktiske Synspunkter, et Barn har ikke drevet anden Teori end den, der hører hjemme i dets Leg, end den lunde Forstand, der kan udfolde sig ved alle de smaa praktiske Opgaver, Livet giver det, og nu lukker man det i Skolen ude fra alle saadanne smaa praktiske Opgaver og fører det ind paa en Teori, der spærrer Barnet forholdsvist ude fra alle Livets Forstehaandsindtryk. Det er der, Bogeskolen skulde tage Reformen op, begynde f. Eks. med at banlyse den tidlige Læren til læse, som er den første Grund til, at vore Børn fordummes, naar de komme i Skole, fordi man begynder med at lære Børnene at læse, uden at man har lært dem at bruge deres Sanser og deres praktiske Evner paa rette Maade, forhafter deres Udvikling og derfor ingen Grund lægger for deres aandelige Fremgang. Hvis man derimod vilde indrette Bogeskolen saadan, at den blev en Skole til Udvikling af Barnets praktiske Evner, hvor man lærer det at gøre Rede for sine Indtryk af, hvad det ser og hører, af hvad det selv tagtager, og hvad der fortælles det af andre; hvis man vil lære det at bruge sine Hænder til alstens praktisk Dømt, der ligger inden for Barnets Rækkevidde, at bruge sine Ben til alt det, som nu er deres Opgave i Livet; hvis man vil staffe det et sundt og kraftigt Legeme, samtids med at man indskrænker Undervisningen til denne Dølse i et personligt, direkte Forhold til det Liv, Barnet lever midt i, vil man kunne lægge Grunden for den videre-